

Artikel van de Maand – Maart 2012

Zending en eschatologie (4) - Daniël

Door Dr. Steef van 't Slot

De eschatologische verwachting van wereldzending is het komende Koninkrijk van God, geregeerd door Jezus Christus en Zijn verheerlijkte Kerk: de heiligen van alle tijden en alle plaatsen, die ‘iedere natie, stam, volk en taal’ vertegenwoordigen.¹ Daniël en zijn vrienden bedreven interculturele zending onder de Babyloniërs. Dat was een hele stap verder dan Israël ooit gegaan was in hun voorbeeld-zijn voor de volken, met de mogelijke uitzondering van David en Salomo in hun bloeitijd. Daarom moeten we alle profetische, apocalyptische en eschatologische elementen die we in Daniël² tegenkomen, beschouwen vanuit het perspectief van NT openbaring, en daarmee hun betekenis ontdekken voor zendelingen van de laatste dagen, vooral omdat Daniël zegt dat ‘in het einde der tijden de kennis zal toenemen’.³

Hoewel delen in deze 2^e helft van het boek niet te moeilijk te begrijpen zijn omdat sleutels voor interpretatie gegeven worden, zijn er ook passages die lastiger zijn. De kern daarvan is wellicht de profetie over de ‘zeventig zevens’,⁴ onderverdeeld in 7, 62 en 1 week van ieder 7 jaar, waarvan de laatste in tweeën gedeeld wordt. Ik wil er enkele sleutels uitlichten:

Ten eerste zijn Daniël en zijn vrienden een *type* van het Lichaam van Christus: ze waren een stabiliserende factor middenin een woelige zee van seculier, afgodisch leven in de context van een etnische smeltkroes – en kwamen als onbetwiste overwinnaars tevoorschijn. Daniël zag een nieuw, post-Babylonisch koninkrijk verschijnen onder Darius de Meder, dat kan worden gezien als een type van het Koninkrijk van God, tot bloei gekomen in zijn Duizendjarige expressie op aarde. Daarmee wordt Darius een type van Jezus Christus in Zijn *tweede* komst.

Deze typologie wijst *vooruit* naar de eigenlijke grote gebeurtenis, de val van het grote Babylon,⁵ gevolgd door de verschijning van Jezus Christus, de rijder op het witte paard, met Zijn volgelingen.⁶ Het is ook betekenisvol dat Darius de Meder koning werd *op 62-jarige leeftijd*.⁷ Daarin is hij een type van Jezus Christus in Zijn *eerste* komst: er waren 62 generaties tussen Adam en Christus, 10 van Adam tot Noach, 10 van Noach tot Abraham, 14 van Abraham tot David, 14 van David tot de ballingschap en 14 van de ballingschap tot Christus.⁸

¹ Op. 7:9

² Voornamelijk de hoofdstukken 7-12

³ 12:4

⁴ 9:24-27

⁵ Op. 17 & 18

⁶ 19:11-16

⁷ Dan. 5:30

⁸ Matt. 1:17; Zie ook: Bailey, *Daniel*, 1993:54,56

In de samenzwering tegen Daniël,⁹ kan een beeld worden gezien van de opstand tegen Gods volk aan het eind van het Duizendjarig Rijk, nadat de duivel losgelaten is.¹⁰ Zoals Darius garant stond voor het oordeel over al Daniëls vijanden, zal Christus na deze laatste satanische revolutie voor eeuwig een eind maken aan alle moeilijkheden.

Ten tweede, er zijn enkele belangrijke *Messiaanse* passages: één spreekt er over de tweede komst van Christus en een andere over Hem in de tijd van voor Zijn incarnatie¹¹ als Zender van Gabriël om het visioen te interpreteren, dat Daniël kreeg.¹²

Ten derde, zien we profetieën over de *activiteiten van de antichrist*. Als we de vermelding van de kleine hoorn met de grote mond¹³ vergelijken met de corresponderende verzen in Openbaring¹⁴ (het laatste oordeel daarover), herkennen we dezelfde persoon. Het boek Daniël voegt nog een levendige, beschrijvende dimensie aan het beeld toe.¹⁵ Ook andere verzen in Daniël refereren profetisch aan de antichrist,¹⁶ evenals aan het oordeel over hem.¹⁷

Daniël beschrijft ook een *type van de antichrist*.¹⁸ Dat was Antiochus IV Epiphanes.¹⁹ Hij zou 'bedreven in listen' zijn.²⁰ Deze man liep de tempel onder de voet,²¹ beëindigde de dagelijkse offers en offerde een varken op het altaar. Na deze gruwel kwamen de Makkabeeën tegen hem in opstand en joegen hem op de vlucht. Na deze overwinning reinigde Judas Makkabeüs de tempel.²² Op de joodse kalender was dit 2.300 dagen later.²³

De pracht van hoofdstuk 11 is dat het een gedetailleerde beschrijving geeft van de post-Griekse, pre-Romeinse koninkrijken van de Ptolemeeën (de koningen van het zuiden) en de Selucididen (de koningen van het noorden), die geprofeteerd werd, 200 jaar voor de vervulling plaatsvond. Dit is wellicht het beste bewijs, hoe God niet slechts het einde kent vanaf het begin,²⁴ maar ook van hoe Hij daarover Zijn profeten tevoren tot in detail informeert.²⁵

In de latere geschiedenis werd een vergelijkbaar scenario gezien, toen de Romeinse legers Jeruzalem verwoestten,²⁶ en opnieuw zal een zelfde soort, maar veel afschuwelijkere vervulling van deze profetieën plaatsvinden aan het einde der tijden.

Tenslotte, zij die geloven in een opname vóór de grote verdrukking moeten de teksten bekijken waar de heiligen overwonnen worden door de antichrist.²⁷ Sommigen stellen dat het

⁹ Dan. 6

¹⁰ Op. 20:7-10

¹¹ Dan. 7:13,14 & 8:15,16 respectievelijk

¹² 8:1-14

¹³ 7:8,11

¹⁴ Op. 13:5,6; 19:20

¹⁵ Dan. 7:20,21,24-26

¹⁶ 9:26b,27; 11:36-45; 12:11

¹⁷ 8:25b; vergelijk 2 Thess. 2:8 met Dan. 9:27b; 9:24b-26a spreekt over Christus' eerste komst

¹⁸ 8:9-14 & 23-26

¹⁹ Een Selucidische koning ('de koning van het noorden') die regeerde van 175-163 v.Chr.

²⁰ Dan. 8:23; 11:21-32a

²¹ Op 15 augustus 171 v.Chr.

²² Op 25 december 165 v.Chr.

²³ Dan. 8:14; Bailey, 1993:79

²⁴ Jes. 46:10

²⁵ Am. 3:7

²⁶ Onder Titus, in 70 AD

²⁷ Dan. 7:21,25; 8:12,24b; 12:7b; Op. 13:7

daarbij gaat om Joden die ten tijde van de opname niet bekeerd waren, maar de Heer leerden kennen (hoe?) na die gebeurtenis. De Schrift lijkt die gedachte niet te steunen.